

Monumentnummer*: 531497

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 15 november 2013
Kadaster deel/nr 82650/156

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Maarsssen Stichtse Vecht Utrecht

Locatiennaam Locatieomschrijving
Maarsssen Betonnen werken tussen 't Werk by Maarsseveen/Fort Tienhoven

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Maarsssen K 546

Omschrijving**

Cluster 22. Schotbalkenkap.

NIEUWE HOLLANDSE WATERLINIE

Inleiding

SCHOTBALKENKAP als houten bouwwerk voor permanente opslag van voorzieningen ten behoeve van het stellen van een waterkering door middel van schotbalken, in de nabijheid van Gemaal Bethunepolder. Op verschillende plaatsen zijn binnen en buiten fortterreinen in de loop der decennia houten, stenen en metalen ('blikken') loodsen tot stand gekomen om te dienen als (provisorische of permanente) bergruimte, opslag, onderkomen voor mensen of materieel, hospitaal, brandweer, paardenstal, wachthuis, enz. Sommige materialen vergden speciale typen bergloodsen, bijvoorbeeld vanwege veiligheidsaspecten of in verband met droog houden door middel van doorwaaien. Dit was in het bijzonder het geval bij (houten) loodsen en bergkappen voor houten (of ijzeren) schotbalken. Een groot deel van de loodsen is inmiddels vergaan, gesloopt of verplaatst, maar andere bestaan nog in situ. De schotbalkkap bij het Gemaal Bethunepolder was tijdelijk verplaatst, maar is na restauratie herplaatst.

Omschrijving

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Horizontaal, niet winddichte SCHOTBALKENKAP nabij de twee schotbalkkeringen / keersluizen bij het Gemaal Bethunepolder. Het bouwwerk bevindt zich aan de zuidzijde van de Machinevaart, iets ten zuidwesten van de uitlaat van het Gemaal Bethunepolder.

Waardering

SCHOTBALKENKAP is van algemeen belang vanwege:

* Cultuurhistorische waarden als onderdeel van de Nieuwe Hollandse waterlinie zoals deze is ontworpen door C.R.T. Kraijenhoff en in eerste aanleg vanaf 1815 door hem, Jan Blanken en majoor-ingenieur Willem Offerhaus is gerealiseerd en daarna door anderen gedurende ongeveer 125 jaar is versterkt en verbeterd.

* Architectuurhistorische waarden, in het bijzonder als uiting van een aan de militair-strategische bouwkunde gerelateerde houten bebouwing, die gebaseerd is op het systeem van inundatie en accesverdediging (19de eeuw),

Het betreft hier een houten schotbalkenberging behorend bij nabijgelegen schotbalkkeringen / keersluizen.

* Ensemblewaarde en situationele waarden als onderdeel van de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Tevens vanwege de functionele en fysieke samenhang met de overige onderdelen van het complex.

* Het onderdeel is representatief omdat het een voorbeeld is van een voor een speciale functie ingerichte houten berging en vertegenwoordigt uit dit oogpunt zeldzaamheidswaarde.

* Het onderdeel is redelijk gaaf bewaard omdat hoofdvorm en bouwkundige detaillering alsmede diverse onderdelen intact zijn gebleven, maar ten dele ook met jonge materialen is gerestaureerd.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Fort, vesting en -onderdelen

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument